

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Ajuntament sobre la publicació de dades identificatives dels funcionaris habilitats

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'un Ajuntament en el qual es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre l'habilitació per publicar les dades identificatives dels funcionaris habilitats per a la identificació i autenticació de les persones, i l'expedició de còpies autèntiques.

Analitzada la petició, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

L'Ajuntament exposa en la seva consulta que està realitzant els tràmits per crear el Registre de funcionaris habilitats per a la identificació i autenticació de les persones, i l'expedició de còpies autèntiques, i que se'ls plantegen dubtes sobre la legitimació per publicar-ne les dades identificatives, per la qual cosa sol·liciten el parer d'aquesta Autoritat.

El Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (RGPD)) estableix que tot tractament de dades personals, entès com *“cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, **difusión** o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción”* (article 4.2), ha de ser lícit, lleial i transparent (article 5.1.a)).

L'article 6.1 de l'RGPD regula les bases jurídiques en les que pot fonamentar-se el tractament de dades personals. En concret, l'apartat c) disposa que el tractament serà lícit si *“es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento”*.

L'article 6.3 de l'RGPD estableix que la base del tractament indicat en aquest article 6.1.c) ha d'estar establerta pel Dret de la Unió europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament.

La remissió a la base legítima establerta conforme el dret intern dels Estats membres a què fa referència aquest article requereix que la norma de desenvolupament, en tractar-se la protecció de dades personals d'un dret fonamental, tingui rang de llei (article 53 CE), tal com ha vingut a reconèixer l'article 8.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGGDD):

“1. El tratamiento de datos personales solo podrá considerarse fundado en el cumplimiento de una obligación legal exigible al responsable, en los términos

previstos en el artículo 6.1.c) del Reglamento (UE) 2016/679, cuando así lo prevea una norma de Derecho de la Unión Europea o una norma con rango de ley, que podrá determinar las condiciones generales del tratamiento y los tipos de datos objeto del mismo así como las cesiones que procedan como consecuencia del cumplimiento de la obligación legal. Dicha norma podrá igualmente imponer condiciones especiales al tratamiento, tales como la adopción de medidas adicionales de seguridad u otras establecidas en el capítulo IV del Reglamento (UE) 2016/679.”

III

En atenció al context en què ens trobem, cal tenir en compte les previsions establertes a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC).

L'article 12 de l'LPAC regula l'assistència en l'ús de mitjans electrònics als interessats en els termes següents:

“1. Las Administraciones Públicas deberán garantizar que los interesados pueden relacionarse con la Administración a través de medios electrónicos, para lo que pondrán a su disposición los canales de acceso que sean necesarios así como los sistemas y aplicaciones que en cada caso se determinen.

*2. Las **Administraciones Públicas asistirán en el uso de medios electrónicos a los interesados** no incluidos en los apartados 2 y 3 del artículo 14 que así lo soliciten, especialmente en lo referente a la identificación y firma electrónica, presentación de solicitudes a través del registro electrónico general y obtención de copias auténticas. Asimismo, **si alguno de estos interesados no dispone de los medios electrónicos necesarios, su identificación o firma electrónica en el procedimiento administrativo podrá ser válidamente realizada por un funcionario público mediante el uso del sistema de firma electrónica del que esté dotado para ello. En este caso, será necesario que el interesado que carezca de los medios electrónicos necesarios se identifique ante el funcionario y preste su consentimiento expreso para esta actuación**, de lo que deberá quedar constancia para los casos de discrepancia o litigio.*

*3. La Administración General del Estado, las Comunidades Autónomas y las Entidades Locales **mantendrán actualizado un registro, u otro sistema equivalente, donde constarán los funcionarios habilitados para la identificación o firma regulada en este artículo.** Estos registros o sistemas deberán ser plenamente interoperables y estar interconectados con los de las restantes Administraciones Públicas, a los efectos de comprobar la validez de las citadas habilitaciones.*

En este registro o sistema equivalente, al menos, constarán los funcionarios que presten servicios en las oficinas de asistencia en materia de registros.”

Al seu torn, l'article 13.b) de l'LPAC reconeix el dret dels ciutadans “*a ser asistidos en el uso de medios electrónicos en sus relaciones con las Administraciones Públicas.*”

Per altra banda, l'article 27 de l'LPAC regula la validesa i eficàcia de les còpies realitzades per les Administracions públiques en els termes següents:

“1. Cada Administración Pública determinará los órganos que tengan atribuidas las competencias de expedición de copias auténticas de los documentos públicos administrativos o privados.

Las copias auténticas de documentos privados surten únicamente efectos administrativos. Las copias auténticas realizadas por una Administración Pública tendrán validez en las restantes Administraciones.

*A estos efectos, la Administración General del Estado, las Comunidades Autónomas y las Entidades Locales **podrán realizar copias auténticas mediante funcionario habilitado** o mediante actuación administrativa automatizada.*

Se deberá mantener actualizado un registro, u otro sistema equivalente, donde constarán los funcionarios habilitados para la expedición de copias auténticas que deberán ser plenamente interoperables y estar interconectados con los de las restantes Administraciones Públicas, a los efectos de comprobar la validez de la citada habilitación. En este registro o sistema equivalente constarán, al menos, los funcionarios que presten servicios en las oficinas de asistencia en materia de registros.

(...)”.

De conformitat amb aquests preceptes de l'LPAC, les administracions públiques tenen l'obligació d'assistir les persones interessades (no incloses en els supòsits de l'article 14.2. i 14.3 LPAC) en l'ús de mitjans electrònics que ho sol·licitin, especialment pel que fa a la identificació i signatura electrònica, la presentació de sol·licituds a través del registre electrònic general i l'obtenció de còpies autèntiques.

A aquests efectes, l'LPAC estableix que la persona interessada haurà d'identificar-se davant el funcionari prèviament habilitat i prestar el seu consentiment exprés per a l'actuació concreta, que haurà de ser conservada per deixar-ne constància en casos de discrepància o litigi.

Així mateix, l'LPAC imposa a les administracions públiques l'obligació de crear i mantenir actualitzat un registre, o altre sistema equivalent, d'aquests funcionaris (article 12.3 i 27.1).

Tal com es desprèn del preàmbul de l'LPAC, en aquest registre poden constar conjuntament els funcionaris dedicats a assistir les persones interessades en l'ús de mitjans electrònics i els funcionaris habilitats per efectuar còpies autèntiques, sent possible que un mateix funcionari tingui atribuïdes totes dues funcions o només una:

“Destaca asimismo, la obligación de las Administraciones Públicas de contar con un registro u otro sistema equivalente que permita dejar constancia de los funcionarios habilitados para la realización de copias auténticas, de forma que se garantice que las mismas han sido expedidas adecuadamente, y en el que, si así decide organizarlo cada Administración, podrán constar también conjuntamente los funcionarios dedicados a asistir a los interesados en el uso de medios electrónicos, no existiendo impedimento a que un mismo funcionario tenga reconocida ambas funciones o sólo una de ellas.”

En tot cas en aquest registre han de constar els funcionaris que presten serveis en les oficines d'assistència en matèria de registre.

L'Ajuntament es planteja en el present cas difondre a través de llur seu electrònica la informació que consta en aquest registre, la qual fa referència als dits funcionaris habilitats.

La finalitat d'aquesta publicació podria tenir per objectiu facilitar a les persones interessades que no disposen de mecanismes d'identificació i signatura per actuar electrònicament davant l'administració pública informació sobre els funcionaris designats per la mateixa administració per a l'expedició de còpies autèntiques i per identificar i signar en el seu nom en relació amb aquells tràmits susceptibles de realitzar-se per funcionaris habilitats. És a dir, permetre que l'interessat pugui conèixer que la persona que l'atén pot efectivament presentar un escrit en el seu nom davant l'administració o expedir una còpia autèntica.

Assenyalar, en aquest punt, que l'LPAC reconeix el dret dels interessats a identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat de les quals es tramitin els procediments (article 53.1.b)).

Vist això, pot entendre's que ens trobem davant una informació que pot considerar-se d'interès general que pot ser objecte de difusió per les administracions públiques en les corresponents seues electròniques.

Sobre aquesta qüestió, fer notar que la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTC), habilita les administracions públiques a fer pública, en aplicació del principi de transparència, la informació relativa a *“qualsevol matèria d'interès públic”* (article 8.1.m), sens perjudici que pugin ser aplicables les limitacions previstes per la mateixa Llei.

Recordar que d'acord amb l'article 7.1 de l'LTC, *“els límits aplicables a les obligacions de transparència són els mateixos que el Títol III estableix per al dret d'accés a la informació pública, especialment els relatius a la protecció de dades.”*

En aquest sentit, destacar que l'LTC preveu, amb caràcter general, que es pugui facilitar al ciutadà les dades “merament identificatives” de les persones que han intervingut en expedients per raó de les seves funcions, sempre que es tracti de dades que estiguin relacionades amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'Administració i resultin estrictament necessàries per a l'exercici d'aquestes funcions (article 24.1)).

També cal tenir present allò establert a l'article 19 de l'LOPDGDD, segons el qual:

1. Salvo prueba en contrario, se presumirá amparado en lo dispuesto en el artículo 6.1.f) del Reglamento (UE) 2016/679 el tratamiento de los datos de contacto y en su caso los relativos a la función o puesto desempeñado de las personas físicas que presten servicios en una persona jurídica siempre que se cumplan los siguientes requisitos:

a) Que el tratamiento se refiera únicamente a los datos necesarios para su localización profesional.

b) Que la finalidad del tratamiento sea únicamente mantener relaciones de cualquier índole con la persona jurídica en la que el afectado preste sus servicios.

2. (...)

3. Los responsables o encargados del tratamiento a los que se refiere el artículo 77.1 de esta ley orgánica podrán también tratar los datos mencionados en los dos apartados

anteriores cuando ello se derive de una obligación legal o sea necesario para el ejercicio

de sus competencias.”

Entre els responsables del tractament inclosos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, a què expressament fa referència aquest article 19 de l'LOPDGDD, hi trobem les entitats que integren l'Administració Local, entre d'altres.

Aquest precepte de l'LOPDGDD habilita el tractament per l'Ajuntament de les dades de contacte i si s'escau les relatives a la funció o el lloc que exerceixin les persones físiques que hi presten serveis, sempre que es compleixin els requisits establerts en aquest article 19.

En atenció a aquestes consideracions, des del punt de vista de la protecció de dades pot dir-se que en un cas com el plantejat l'Ajuntament compta amb habilitació suficient per difondre les dades identificatives dels funcionaris habilitats que consten en l'esmentat registre sobre la

base de l'article 6.1.c) de l'RGPD, en respondre aquest tractament al compliment d'una obligació legal, en relació amb els preceptes de l'LPAC i de l'LTC esmentats.

Això, sempre que la difusió d'aquestes dades s'adeqüi al principi de minimització (article 5.1.c) RGPD), segons el qual *“los datos personales serán adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados.”*

En aquest sentit, i tenint en compte que la finalitat de la difusió pretesa seria que el ciutadà pugui identificar la persona que ha estat habilitada per l'Administració per a la identificació i autenticació de les persones, i l'expedició de còpies autèntiques, i que per tant pot assistir-lo en l'ús de mitjans electrònics i actuar en nom seu, als efectes de facilitar aquesta “identificació” s'entén que resultaria suficient, en aquest cas, publicar el nom i cognoms del funcionari habilitat, informació que podria completar-se amb la indicació del càrrec i/o de l'òrgan d'adscripció i els tràmits per als quals està habilitat.

Fer avinent que la publicació d'altra informació identificativa dels funcionaris habilitats que pogués constar en el registre, com ara el seu número de DNI o el seu número d'identificació com a funcionari, resultaria contrària al principi de minimització de dades, en tractar-se de dades no estrictament necessàries per poder dur a terme aquesta identificació.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La publicació del nom i cognoms dels funcionaris habilitats per a la identificació i autenticació de les persones i l'expedició de còpies autèntiques en l'àmbit de l'Ajuntament podria trobar empara en l'article 6.1.c) de l'RGPD en atenció a les previsions de l'LPAC en matèria d'assistència en l'ús de mitjans electrònics als interessats, i a les previsions de publicitat activa de l'LTC.

Barcelona, 17 de desembre de 2020